

Dosarul nr. 2ra-1352/22
2-20082123-01-2ra-22092022

Prima instanță, Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud: V. Carapira)
Instanța de apel, Curtea de Apel Comrat (jud: L. Caraianu, A. Mironov, S. Gubenco)

ÎNCHEIERE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ludmila Manea, reprezentat de avocatul Valeriu Stănescu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Manea Ludmila către Spătărel Diana, Lungu Alexei cu privire la apărarea dreptului de proprietate și vecinătate, încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care au fost respinse apelurile declarate de Ludmila Manea, reprezentat de avocatul Valeriu Stănescu și Alexei Lungu și Diana Spătărel, reprezentați de avocatul Vlad Vlaicu și a fost menținut hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoria Cimișlia, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 16 iulie 2020, Manea Ludmila a depus cerere de chemare în judecată împotriva Diane Spătărel și lui Alexei Lungu cu privire la apărarea dreptului de proprietate și vecinătate, încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, deține cu drept de proprietate bunul imobil - terenul cu suprafața de 0,01 ha, nr. cadastral xxxxx, amplasat pe str. Tineretului 14, or. Cimișlia, pe care este amplasat garajul, fapt confirmat prin hotărârea din 4 iulie 2019 a Judecătoria Cimișlia.

A menționat reclamanta că, terenul menționat este învecinat cu terenul cu nr. cadastral xxxxx, amplasat pe str. Tineretului 16, or. Cimișlia, proprietarul căreia este Diana Spătărel.

A susținut reclamanta că, pentru a asigura buna vecinătate și a aduce situația juridică cu cea reală în anul 2015 a propus Diane Spătărel, pe cale amiabilă să

actualizeze planul cadastral al terenurilor și să stabilească hotarele sectoarelor, propunerea însă, fiind respinsă. Ulterior, pentru apărarea dreptului de vecinătate și proprietate, Ludmila Manea a fost nevoită să înainteze o acțiune în instanța de judecată. Prin hotărârea din 04 iulie 2019 a Judecătoriei Cimișlia (definitivă la data de 18 decembrie 2019) acțiunea a fost admisă.

A relatat reclamanta că până în prezent Diana Spătărel nu a efectuat rectificări în Registrul bunurilor imobile asupra terenului cu nr. cadastral 2901304262, amplasat în or. Cimișlia, str. Tineretului, 16 pentru a lichida discrepanța între situația reală și cea juridică, în sensul art.439 Cod civil.

A afirmat reclamanta că la data de 26 mai 2020 reprezentantul Primăriei Cimișlia, Ana Durlescu și firma SC „Geomar Grup” SRL în vederea executării hotărârii din 04 iulie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, au stabilit hotarele sectoarelor, au instalat bornele de hotar, marcând hotarele terenurilor învecinate, fapt confirmat prin actul din 26 mai 2020, însă, Alexei Lungu abuziv a scos și a aruncat bornele de hotar.

A mai invocat reclamanta că, exercitând abuziv, cu rea credință dreptul de proprietate, Alexei Lungu a efectuat lucrări de terasament, și anume: a săpat un șanț de-a lungul garajului ce aparține reclamantei cu dimensiunile-lungimea 4.25 m lățimea 0.90 m adâncimea 0.50 m, și ulterior, fără necesitate tehnică, dar cu intenții directe, bine determinate, a umplut cu apă potabilă, transformând șanțul în obiect acvatic, fapt confirmat prin Actul agentului constatator a IP Cimișlia din 19 mai 2020, raportul de constatare a devizierului din 18 iunie 2020, actul executorului judecătoresc privind constatarea faptelor și stărilor de fapt din 25 iunie 2020, actul de constatare din 29 iunie 2020 a specialiștilor Primăriei Cimișlia.

A comunicat reclamanta că șanțul a fost săpat fără respectarea distanței de 60 cm față de linia de hotar, în sensul art.598 alin.(1) Cod civil.

Mai mult ca atât, menționează reclamanta că a fost conectat și sistemul pluvial al casei din str. Tineretului 16 spre șanț. În prezent apa de pe acoperiș se scurge în șanțul săpat.

A solicitat reclamanta apărarea dreptului de proprietate și vecinătate prin restabilirea situației anterioare, în acest scop, să fie obligați pârâții, să astupe șanțul, amplasat pe terenul cu nr. cadastral 2901304262 la o distanță mai mică de 60 cm, față de linia de hotar, să redirecționeze sistemul pluvial al casei astfel, încât apa de pe acoperișul casei Dianei Spătărel să nu curgă în direcția garajului ce aparține reclamantei, să efectueze rectificări în Registrul bunurilor imobile a terenului cu nr. cadastral xxxxx din or. Cimișlia, str. Tineretului 16, conform actului de restabilire-transpunere a hotarelor în natură și desenul tehnic din 26 mai 2020 și hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 4 iulie 2019, pentru a lichida discrepanța între situația reală și cea juridică, să restabilească punctele de hotar cu borne, în locurile instalate de reprezentantul primăriei Cimișlia, inginer funciar Ana Durlescu și reprezentantul SC „GeomarGrup” SRL, T. Condrea, conform actului de restabilire-transpunere a hotarelor în natură și desenul tehnic din 26 mai 2020, să nu pună obstacole reclamantei la instalarea liniei de demarcare a hotarului (gardului) între terenurile cu nr. cadastral xxxxx și nr. cadastral xxxxx din or.

Cimișlia, str. Tineretului 14 și str. Tineretului 16, să participe cu ½ din costul cheltuielilor legate de instalarea hotarului (gardului).

Consideră reclamanta că prin acțiunile abuzive ale pârâților i-a fost cauzat prejudiciu patrimonial și nepatrimonial. În acest sens, solicită reclamanta instanței de judecată să oblige pârâții Spătărel Diana și Lungu Alexei să repare în mod solidar prejudiciul patrimonial în sumă totală de 74923,41 lei compus din cheltuieli pentru repararea bunului imobil deteriorat, în sumă de 69989,54 lei, conform raportului de evaluare; cheltuieli achitate executorului judecătoresc în sumă de 2100 lei, pentru constatarea faptelor și a stărilor de fapt; cheltuieli achitate specialistului în sumă de 1500 lei pentru întocmirea raportului de evaluare a pagubei, cheltuieli pentru tratament medical suportat de reclamanta Manea Ludmila, în sumă de 1333,87 lei, cheltuieli de judecată în sumă de 5747,70 lei compune din taxa de stat - 2247,70 lei și cheltuieli pentru asistență juridică - 3500 lei.

Totodată, solicită reclamanta repararea prejudiciului nepatrimonial în sumă de 100000 lei, cauzat reclamantei prin suferințele psihice și diminuarea calității vieții. În viziunea reclamantei, prejudiciul moral este exprimat prin următorii factori: caracterul grav ale acțiunilor ilegale a pârâților, îndreptate împotriva reclamantei și bunurilor ei; emoțiile negative și retrăirile intense provocate de obrăznicia și batjocura pârâților; necesitatea tratamentului medicamentos de însănătoșire; ignorarea totală a normelor morale și legilor RM, statutul pârâților; profesia pârâților, atitudinea pârâților față de reclamantă care nu lasă loc de regret și care până în prezent creează pericol real de violență fizică și psihică față de reclamantă, continuând să facă abuz de drepturi. La fel, menționează reclamanta că, în consecință, a apărut frică, depresie post traumatică, stare de anxietate, fapt ce i-a slăbit rezistența fizică la boli, acuză dureri de cap și de inimă, suferă de insomnie, a devenit nervoasă și obosește mult mai repede decât înainte.

Mai solicită reclamanta instanței de judecată să interzică pârâților Diana Spătărel și Lungu Alexei să încalce dreptul de vecinătate care aduce atingere dreptului de proprietate și cauzează prejudicii patrimoniale reclamantei, să nu efectueze lucrări de terasament (șanțuri, obiecte acvatice), alte lucrări în perimetrul construcției garajului la distanța mai mică de 60 cm față de linia de hotar, în raporturile juridice cu Manea Ludmila să își exercite drepturile cu bună credință, manifestând respect în acord cu legea, ordinea publică și bunele moravuri, să respecte dreptul de vecinătate, la viața privată și demnitatea reclamantei Manea Ludmila.

Prin hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Manea Ludmila împotriva Dianei Spătărel, lui Alexei Lungu privind apărarea dreptului de proprietate și vecinătate, încasarea prejudiciului material și moral, a fost admisă parțial. A fost obligată Diana Spătărel să astupe șanțul amplasat la o distanță mai mică de 60 cm față de linia de hotar pe terenul proprietate privată cu nr. cadastral xxxxx, din or. Cimișlia, str. Tineretului, 16, să redirecționeze sistemul pluvial al casei de locuit încât apele să nu se scurgă în direcția garajului și să nu efectueze lucrări de terasament la o distanță mai mică de 60 cm față de linia de hotar în perimetrul garajului amplasat pe terenul proprietate privată a Ludmillei Manea cu nr.

cadastral xxxxx, din or. Cimișlia, str. Tineretului, 14. A fost dispusă încasarea de la Diana Spătărel în beneficiul Ludmilei Manea a cheltuielilor de judecată suportate în sumă de 5900 lei.

La 09 iulie 2021, Ludmila Manea, reprezentat de avocatul Valeriu Stănescu, a contestat cu apel nemotivat, iar la 15 noiembrie 2021 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

La 05 august 2021, Alexei Lungu și Diana Spătărel, reprezentați de avocatul Vlad Vlaicu au depus cerere de apel nemotivată, iar la 12 ianuarie 2022 au depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate în partea admiterii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Comrat, au fost respinse apelurile declarate de Ludmila Manea, reprezentat de avocatul Valeriu Stănescu și Alexei Lungu și Diana Spătărel, reprezentați de avocatul Vlad Vlaicu și a fost menținută hotărârii din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că instanța de fond întemeiat a reținut la caz faptul că, din actul de constatare a faptelor și a stărilor de fapt, întocmit de către executorul judecătoresc, Musteață Ion, din actul de constatare emis de Primăria orașului Cimișlia, din procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19 mai 2020 precum și din planșele fotografice anexate, acțiunile pârâților reprezintă o ingerință a acestora în dreptul de proprietate al reclamantei.

Astfel, instanța de apel a reținut că, instanța de fond întemeiat a admis cerința reclamantei cu privire la obligarea părții pârâte de a astupa șanțul amplasat la o distanță mai mică de 60 cm față de linia de hotar pe terenul proprietate privată cu nr. cadastral xxxxx din or. Cimișlia, str. Tineretului, nr.16, să redirecționeze sistemul pluvial al casei de locuit încât apele să nu se scurgă în direcția garajului și să nu efectueze lucrări de terasament la o distanță mai mică de 60 cm față de linia de hotar în perimetrul garajului amplasat pe terenul proprietate privată a Ludmilei Manea cu nr. cadastral xxxxx din or. Cimișlia, str. Tineretului, nr. 14.

Respingerii cerințele reclamantei cu privire la - efectuarea rectificării în Registrul bunurilor imobile, restabilirea punctelor de hotar cu borne, să nu pună obstacole la instalarea liniei de demarare a hotarului, să participe la ½ din costul cheltuielilor legate de instalarea gardului și încasarea prejudiciului material și moral, instanța de apel a reținut că, instanța de fond în mod just a constatat faptul că unele cerințe a apelantei Ludmila Manea au fost examinate prin hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din 04 iulie 2019 (*privind operarea rectificărilor în Registrul bunurilor imobile*), iar existența unei hotărâri irevocabile constituie o premisă a dreptului la acțiune, existența acesteia presupunând imposibilitatea de a sesiza instanță de judecată cu o acțiune privind același litigiu, între aceleași părți, asupra aceluiași obiect și având aceleași temeuri.

La fel instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la respingerea cerinței reclamantei de încasare a prejudiciului material, or, reclamanta nu a prezentat probe din care s-ar constata faptul că anume pârâții se fac vinovați de prejudiciul cauzat.

Respingând cerința reclamantei de încasare a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, instanțele ierarhic inferioare au reținut că reclamanta nu a prezentat probe justificative și concludente ce ar confirma faptul pricinuirii suferințelor psihice suportate.

La 01 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Ludmila Manea, reprezentat de avocatul Valeriu Stănescu, a declarat recurs împotriva deciziei din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea acestuia a menționat că, decizia instanței de apel este ilegală, deoarece la examinarea cauzei instanța de apel a interpretat eronat legea procesuală și materială aplicabilă speței, a apreciat arbitrar probele. Erori care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, garantate de Constituție.

A menționat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, încălcând prevederile art. 373 alin. (5) Cod de procedură civilă.

A afirmat că Alexei Lungu, fiind autorul și executorul lucrărilor de terasament, fapt confirmat prin probele prezentate la dosar și fiind parte în proces a fost exonerat de răspundere delictuală care o poartă conform art. 1998 alin. (1) și art. 2023 alin. (1) Cod civil.

Astfel, instanța de apel nu s-a expus asupra restabilirii punctelor de hotar cu borne în locurile instalate de reprezentanții primăriei Cimișlia, obligarea pârâtei să participe la instalarea liniei de demarcare a hotarului, să nu mai pună obstacole la instalarea liniei de demarcare a hotarului, interzicerea pârâților pe viitor să încalce dreptul de vecinătate, să nu efectueze lucrări de terasament sau alte lucrări în perimetrul garajului. Instanța nu s-a expus asupra pretenției reclamantei privind încasarea prejudiciului moral.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 04 august 2022, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f.d. 138 vol. II), și a fost recepționată de către recurentă la 10 august 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d.144, Vol. II).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursuri la 01 septembrie 2022 în termenul legal.

La 23 septembrie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 157, Vol. II).

Însă, intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ludmila Manea, reprezentat de avocatul Valeriu Stănescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Rebai și alții contra Franței, nr. 26561/1995 din 25 februarie 1995*), pe când în recursul depus de Ludmila Manea, reprezentat de avocatul Valeriu Stănescu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ludmila Manea, reprezentat de avocatul Valeriu Stănescu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ludmila Manea, reprezentat de avocatul Valeriu Stănescu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic